

Edgar Morin: "És terrible negar la identitat humana"

La tragèdia de Madrid, els atemptats amb 202 morts del dia 11-M, van estar " presents en el cor i l'ànima" dels assistents a l'acte d'investidura d'Edgar Morin com a doctor *honoris causa* per la Universitat de València. Així ho va recordar el rector, Francisco Tomás, en el seu discurs. L'acte d'investidura es va celebrar el dia després de la matança.

REDACCIÓ

El rector va dedicar especialment les seues paraules als dos-cents morts i als mil quatre-cents ferits, "tots ells treballadors i estudiants que es dirigien als seus llocs d'activitat".

Francisco Tomás va defensar que "el mesyspreu a la vida exhibit pels autors criminals dels atemptats no em ha de fer baixar els braços en una sensació d'impotència", i va apuntar que davant d'aquesta situació anormal la Universitat havia decidit mantindre la celebració de l'acte en una doble vessant. D'una banda, va demanar a la comunitat universitària que acudim a "expressar col·lectivament la seua repulsa davant el dolorós atemptat i a solidaritzar-se amb les víctimes", una solidaritat que s'expressava mitjançant el dol exhibit en els vestits acadèmics. I d'una altra, amb la intenció que l'acte significara "el predomini de la raó sobre la barbàrie, de les paraules sobre la violència, del debat i la discussió sobre la irracionalitat i el fanatisme". Francisco Tomás va insistir que cal continuar "treballant i lluitant per la nostra societat, per la humanitat".

En el seu discurs, Edgar Morin va qualificar la jornada de "tràgica". Morin va obrir també el seu discurs amb dures crítiques a l'atemptat i va manifestar que el "pitjor des del punt de vista humà, ètic i polític és negar la identitat humana d'un altre que pot ser

Edgar Morin, durant l'acte d'investidura com a doctor 'honoris causa'. FOTO: M. LORENZO

"El pitjor és veure tornar la idea bàrbara de responsabilitat col·lectiva, que castiga una família, una població, del crim o suposat crim d'una persona o un Estat"

torturat o assassinat. El pitjor és veure tornar la idea bàrbara de responsabilitat col·lectiva, que castiga una família, una població, del crim o suposat crim d'una persona o un Estat".

La professora Ana Sánchez, deixeble d'Edgar Morin i especialista en la seua obra, va recordar en la seua *laudatio* la impressionant trajectòria vital i intel·lectual de Morin. Des de molt jove es va comprometre amb la Segona República espanyola, com també en la resistència francesa al nazisme. També va ser perseguit per l'ortodòxia estalinista després d'haver format part del partit comunista. En la vessant intel·lectual, segons Ana Sánchez, Edgar Morin

fou un dels primers a interessar-se per la cultura popular i pels mitjans de comunicació, pels problemes del medi ambient, per la situació de les dones... Morin no ha estat alié a cap repte de la investigació científica i antropològica del segle XX. Ha escrit sobre biologia, sobre psicologia, sobre política. I els problemes de l'ensenyament –de la reforma de l'ensenyament– li han interessat des de sempre, i sobre ells ha escrit recomanacions imprescindibles.

Ana Sánchez va assenyalar: "Al llarg de la seua enorme producció, ha anat intercalant obres autobiogràfiques amb altres específicament teòriques. *Autocrítica* o *Le Vif du Sujet* són llibres on allò teòric es confon amb reflexions personals sobre la seua vida privada. Aquesta sort d'impuls de mostrar-se, de no presentar un asèptic discurs teòric és en ella mateixa una aposta teòrica: la inseparabilitat entre subjecte i objecte. No podem aïllar el subjecte investigador de les seues teories, ni la producció de coneixements del subjecte humà que els concep".

Conferencia, hoy, e investidura como doctor honoris causa, mañana, de Edgar Morin

El pensador francés Edgar Morin será investido Doctor Honoris por la Universitat de València mañana viernes en un solemne acto que se celebrará en el Paraninfo del edificio histórico de la Nau. Hoy jueves, Morin pronunciará una conferencia en la Facultad de Filosofía i Ciències de l'Educació y participará en una mesa redonda con diversos especialistas en su obra. Ambos actos comienzan a las 12 horas.

Edgar Morin es un pensador multidisciplinar conocido especialmente como sociólogo y epistemólogo. Es considerado uno de los pocos maîtres à penser del siglo XX y pionero en los estudios sobre complejidad. En su colosal obra *El Método*, sintetiza todos los nuevos desarrollos en teoría de sistemas, teoría de la información, cibernética, reformulando el método de la complejidad. La obra de Edgar Morin es muy relevante por su interés en la reforma del actual sistema de enseñanza. Debido al prestigio multidisciplinar de que goza, el Gobierno francés le encargó la reforma del sistema educativo en Francia. Sus propuestas han quedado plasmadas en libros como *La mente bien ordenada*, o *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. En estos momentos un equipo transdisciplinar, e internacional, acometen un programa de investigación sobre la reforma de la enseñanza universitaria. De este equipo forma parte la profesora de la Universitat de València, Ana Sánchez, que será la encargada de leer la laudatio de Morin en el acto de investidura.

Edgar Morin es director emérito de investigación en el CNRS, ha dirigido el Centro de Estudios Interdisciplinarios de la Escuela Superior de Ciencias Sociales de París, es director de la revista *Communications*, presidente de la agencia Europea por la Cultura (Unesco), dirige la *Association pour la pense complexe*, que ha extendido una red por todo el planeta: Italia, Portugal, Japón, China, y muy en especial en Latinoamérica. Su obra también ha sido traducida al japonés, chino, coreano.

Edgar Morin ha visitado la Universitat de Valencia en numerosas ocasiones, así como también ha participado en cursos y coloquios en la UIMP y en Bancaixa. En 1996 fue invitado por la Fundació Sud-Nord de la Universitat de València a dar el curso "Al voltant de la noció de la mediterrània" que tuvo lugar durante la última semana de los meses de Enero, Febrero y Marzo. El Departamento de Lógica y Filosofía de la Ciencia inició los contactos con Edgar Morin ya en 1978: se acometió la traducción de *El Método* y desde entonces se mantuvieron constantes encuentros entre la profesora Ana Sánchez y Edgar Morin. Contactos que nunca se han interrumpido pues una de las líneas de investigación del Departamento de Lógica es la Epistemología de la Complejidad moriniana: por ello, la obra de Edgar Morin se estudia en algunas de las asignaturas que el Departamento de Lógica imparte.